

ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่

เทศบาลตำบลหนองไผ่แก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

โทร.038-056336-8

<http://www.nongpaikaew.go.th>

E-mail: nongpaikaew1@gmail.com

ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่

การเลี้ยงไก่นั้นอาจเริ่มเลี้ยงตั้งแต่ ไก่เล็ก ไก่รุ่น หรือไก่สาว ก็ได้ แต่การเริ่มต้นด้วยการเลี้ยงไก่สาว เป็นวิธีที่ผู้เลี้ยงไก่เป็นอาชีพหรือเพื่อการค่านิยมกันมาก

เนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาเลี้ยงดูไก่เล็กหรือไก่รุ่น นอกจากนี้โรงเรือนก็สร้างไว้เฉพาะกับไก่เท่านั้น แต่การเลี้ยงไก่ไข่วิธีนี้ต้องลงทุนสูง

การเลี้ยงดูไก่สาว อายุ 15-20 สัปดาห์ ต้องควบคุมปริมาณอาหาร เพื่อให้น้ำหนักตัวไก่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของไข่ไก่แต่ละสายพันธุ์

การเลี้ยงดูไก่ไข่ อายุ 21-72 สัปดาห์ เป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นระยะที่ไก่ให้ผลผลิตโดยทั่วไป แล้วถ้าการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องไก่จะเริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 20-21 สัปดาห์ ไก่จะเริ่มไข่ประมาณ 5% ของฝูง แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเลี้ยง คือการดูแล เอาใจใส่ และเข้าใจธรรมชาติของไก่ไข่ ครับ เพราะเมื่อเกิดปัญหา หรือความผิดปกติ ก็จะทำให้ทราบสาเหตุและหาทางแก้ไขอย่างถูกวิธีนั่นเอง

ความรู้เรื่องการคัดเลือกพันธุ์ไข่ไก่

พันธุ์ไข่แบ่งได้เป็น 3 ชนิดใหญ่ๆด้วยกัน ได้แก่

- ไก่พันธุ์แท้ เป็นไก่ที่ได้รับการคัดเลือกและผสมพันธุ์มาเป็นอย่างดี มีลักษณะรูปร่าง ขนาด สี และอื่นๆเหมือนบรรพบุรุษไก่พันธุ์แท้ครับ ได้แก่ พันธุ์ไรต์ไอส์แลนด์แดง เป็นต้น

- ไก่ลูกผสม เป็นไก่ที่เกิดจากการผสมสายพันธุ์ ระหว่างไก่พันธุ์แท้ 2 พันธุ์ เพื่อให้ได้ไก่ไข่โต ทนทาน ต่อโรค เนื้อดี โตเร็ว และไข่ดีพอสมควร

- ไก่ไฮบริด เป็นไก่พันธุ์ไข่ ที่มีผู้นิยมเลี้ยงมากที่สุด มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด คือ ให้ไข่โต เปลือกไข่สีน้ำตาล ไข่ฟองโต แต่ต้องเลี้ยงด้วยอาหารที่มีคุณภาพสูง มีการจัดการฟาร์มที่ถูกต้องครับ

ในการคัดเลือกแม่ไก่นั้น ควรพิจารณาจาก ความสมบูรณ์แข็งแรง ไม่เป็นโรค เมื่อเรามีแม่ไก่ที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง เราก็จะได้ผลผลิตไข่ไก่ที่มีคุณภาพดีตามมานั่นเอง

ความรู้เรื่องการเลี้ยงไก่ระบบปิดในโรงเปิด

เมื่อพูดถึงการเลี้ยงไก่ระบบปิด หลายท่านคงนึกถึงแค่การเลี้ยงในโรงเรือนปิดเท่านั้น แต่ความจริงแล้วยังมีการเลี้ยงในโรงเรือนเปิดด้วยครับ ซึ่งทั้ง 2 แบบนี้ เหมือนกันตรงที่เป็นระบบเดียวกัน แต่แตกต่างกันที่ลักษณะของโรงเรือนที่ใช้ในการเลี้ยง การเลี้ยงในโรงเรือนเปิดนั้น ลักษณะของโรงเรือนจะเป็นแบบปลดปล่อย มีการถ่ายเทอากาศได้ดี แม่ไก่จะถูกเลี้ยงแบบปล่อยไม่อยู่ในกรง หลักสำคัญของการเลี้ยงแบบโรงเรือนเปิดคือ การจัดการฟาร์มที่ดี มีการจัดวางแผนผังโรงเรือน ให้แต่ละโรงเรือนมีระยะห่างตามหลักการจัดการที่ดี รอบรั้วฟาร์มทั้งหมดเป็นรั้วคอนกรีต มีแนวต้นไม้เป็นรั้วตามธรรมชาติ เพื่อช่วยกรองฝุ่นละออง

ไข่อินทรีย์จากแม่ไก่อารมณ์ดี

การเลี้ยงที่เน้นวิถีตามธรรมชาติ หรือที่เรียกว่า การเลี้ยงไก่แบบอินทรีย์ การเลี้ยงแบบ “ปล่อยไก่” นั้น คือ ปล่อยให้ไก่ได้เดินเล่นอย่างเป็นอิสระตามธรรมชาติ ไม่เลี้ยงในกรงตับ เป็นการช่วยลดความเครียดของไก่ ได้

ออกกำลังกายทำให้ไ้สุขภาพแข็งแรงขึ้น ด้านอาหารเลี้ยงด้วยสูตรธัญพืชปลอดสาร ไม่ใช่ยาปฏิชีวนะ ไม่ใช่ฮอร์โมนเร่ง ปลอดสารเร่งสี และใช้น้ำหมักชีวภาพ สมุนไพรต่างๆเพื่อให้ไ้มีสุขภาพแข็งแรง เมื่อไ้ไปที่เลี้ยงอารมณ์ดี มีสุขภาพดี ผลผลิตที่ได้ก็่มีคุณภาพตามมาด้วย แล้วยังปลอดสารพิษเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภค

ความรู้เรื่องการเลี้ยงไ้ในระบบปิดในโรงเรือนปิด

การเลี้ยงไ้ไ้ในระบบปิดโรงเรือนปิดนั้น ลักษณะโรงเรือนจะมีผนังแบบปิดมิดชิด อากาศจะผ่านเข้ามาในโรงเรือนโดยผ่านแผ่นรังผึ้ง หรือที่เรียกว่า (Cooling pad)หรือวัสดุอื่นที่ไ้เป็นตัวทำความเย็นเท่านั้น

แม่ไ้จะถูกเลี้ยงในกรงตับ ระบบการจัดการในโรงเรือนจะเป็นแบบอัตโนมัติทั้งหมด หรือที่เรียกว่าระบบ อีแวน นั้นเอง เช่น

ระบบให้อาหารและน้ำอัตโนมัติ

ระบบควบคุมอุณหภูมิและระบายอากาศอัตโนมัติ

ระบบเก็บไข่อัตโนมัติ

ระบบกวาดมูลไ้อัตโนมัติ

ระบบการให้แสงสว่างอัตโนมัติ เป็นต้น

ความรู้เรื่องระบบการป้องกันโรคในไ้

การเลี้ยงไ้ไ้แบบระบบปิดนั้น หลักสำคัญอยู่ที่การควบคุม ไม่ให้เชื้อโรคจากนอกฟาร์ม เข้ามาแพร่กระจายในฟาร์มได้ ซึ่งส่วนใหญ่เชื้อโรคจากข้างนอกจะติดมากับคน หรือยานพาหนะที่เข้าออกฟาร์ม

ดังนั้น ในระบบฟาร์มปิด จะมีวิธีการจัดการเพื่อควบคุมการแพร่กระจายเชื้อโรคสู่ฟาร์ม โดยมีระบบในการป้องกันดังนี้

ระบบการฆ่าเชื้อก่อนเข้าฟาร์ม ได้แก่

- การอาบน้ำ เปลี่ยนเครื่องแต่งกายที่ปลอดเชื้อใช้สำหรับป้องกันเชื้อโรคจากคน

- การพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อยานพาหนะ ซึ่งจุดที่สำคัญจะอยู่ที่ล้อรถ

ระบบการป้องกันสัตว์พาหะเข้ามาในฟาร์ม โดยมีกำแพงรั้วที่แข็งแรง และสูง เป็นตัวป้องกัน

นอกจากรั้วแล้ว ก็ยังมีตาข่าย ไร่ป้องกันสัตว์ปีก จำพวกนก ส่วนใหญ่จะติดที่โรงเรือนเลี้ยง และโรงเรือนที่เก็บอาหารสัตว์ และก่อนจะเข้าไปในโรงเรือน ก็จะมีอ่างน้ำยาฆ่าเชื้อให้จุ่มที่รองเท้าอีก

หัวใจหลักของการป้องกันโรคที่ดี คือ การเอาใจใส่ เข้มงวด หากละเลยข้อปฏิบัติแม้เพียงครั้งเดียวก็อาจสร้างความเสียหายใหญ่หลวงได้นะ

การคัดแยกไ้ไ้คุณภาพ

อาหารที่เราบริโภคทุกประเภทนั้น บางครั้งอาจไม่สะอาดและปลอดภัยจากสารพิษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระบบในการผลิตว่าได้มาตรฐานมากน้อยแค่ไหน ไ้ไ้ก็่เหมือนกัน

วันนี้เราจะนำท่านไปดูการคัดแยกไ้ไ้ที่ได้มาตรฐาน ของสงวนฟาร์ม ที่ จ.สระบุรี ฟาร์มนี้เขามีเครื่องมือระบบการทำความสะอาด และคัดแยกไ้ไ้ที่ทันสมัย

เริ่มจากการคัดเลือกไ้ไ้ด้วยแรงงานคน เพื่อคัดกรองไ้ไ้เบื้องต้นว่าไปไหนแตก หรือมีรอยร้าว จะได้คัดทิ้งถ้า

สังเกตให้ดีสถานที่ในการคัดแยกไข่ จะมีการต่อท่อให้ความเย็นติดอยู่ด้วย ทั้งนี้เพราะต้องการใช้ความเย็นทำไข่ให้มีความสด และไม่เสียง่าย จากนั้นจะเข้าสู่ระบบการล้าง และการเคลือบเปลือกไข่ ต่อด้วยระบบการคัดแยกน้ำหนัก และการแพะไข่ใส่กล่องเพื่อจัดจำหน่าย

การเลือกไข่ไก่คุณภาพ

ไข่ไก่คุณภาพดีนั้น ดูได้จาก

อันดับแรก ดูที่เปลือกไข่ ปกติเปลือกไข่จะมีหลายสี เช่น สีขาว สีครีม สีน้ำตาล ขึ้นอยู่กับพันธุ์ของแม่ไก่ และอาหารที่กิน ควรเลือกเปลือกไข่ที่มีผิวสะอาด ไม่สกปรก หรือมีสิ่งปนเปื้อน เช่น ขี้ดิน มูลไก่ และเลือกเปลือกไข่ที่ไม่มีรอยแตกร้าว ควรเลือกเปลือกไข่ที่มีนวลคล้ายฝุ่นแป้ง หุ้มอยู่โดยรอบ จับแล้วไม่สากมือ ไม่ลื่น ถ้าเปลือกไข่มันเป็นเงา แสดงว่าไข่ไม่สด

จุดสังเกตต่อไปดูที่ไข่แดง ไข่แดงของไข่ไก่ที่ดีจะมีสีเหลืองส้ม เพราะเป็นไข่จากไก่ที่กินอาหารประเภทข้าวโพด กากถั่วเหลือง ปลาป่น ไข่แดงที่มีสีส้มแดงมากๆไม่ควรเลือกซื้อ เพราะผู้เลี้ยงใส่สารสี คือ คลอโรฟิลล์ เรดในอาหารไก่ ไข่แดงที่ดีควรมีลักษณะกลมมน ส่วนไข่ขาวที่ดีควรจะข้นเกาะตัวกัน

ตลาดไข่ไก่

ตลาดขายไข่ไก่ในบ้าน โดยทั่วไปแล้วแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

แบบแรก คือขายปลีกครับ ลักษณะการขายแบบนี้มักเกิดจากฟาร์มไข่ที่อยู่ใกล้เมืองใหญ่ ใกล้แหล่งชุมชน สามารถจะขายไข่ไก่ให้กับผู้บริโภคได้ในราคาที่สูง

แบบที่ 2 คือการขายส่ง การขายแบบนี้จะได้ราคาต่ำกว่าการขายปลีก โดยนำไข่ไปขายให้กับตลาดกลางไข่ไก่หรือล้งไข่ ราคาที่ขายได้จะขึ้นอยู่กับราคาที่สูงไข่ในกรุงเทพฯ เป็นผู้กำหนด

แบบที่ 3 คือการขายประกันราคา ทางบริษัทจะรับซื้อไข่ทั้งหมดในราคาประกันตลอดทั้งปี การขายแบบนี้ทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงได้กำไรพอสมควร และไม่ต้องเสี่ยงกับการขาดทุนเมื่อราคาไข่ตกต่ำ

ในการขายไข่ไก่เราจะขายตามขนาดและปริมาณของไข่ไก่ ขนาดมาตรฐานของไข่ไก่แบ่งได้เป็นเบอร์ มีตั้งแต่เบอร์ 0-5 และขนาดจัมโบ้ ซึ่งราคาก็จะแตกต่างกันไปตามขนาดและปริมาณของเบอร์นั่นเอง

ประโยชน์ของไข่ไก่

หากเอ่ยถึงเมนูอาหารหลายๆชนิด นับได้ว่าหลายเมนูต้องมีไข่เป็นส่วนประกอบ ไม่ว่าจะเป็นอาหารคาว อย่างเช่น ไข่ดาว ไข่เจียว แกงพะโล้ หรือนำมาทำเป็นขนมหวาน เช่น บัวลอยไข่หวาน ขนมเค้ก เป็นต้น

เหตุผลที่หลายๆ เมนูมีไข่ไก่เป็นส่วนประกอบนั้น ก็เพราะว่า ไข่มีคุณสมบัติและคุณค่าทางอาหารสูงนั่นเอง ไข่ไก่ นับเป็นอาหารที่จัดอยู่ในหมู่โปรตีน เช่นเดียวกับเนื้อสัตว์ มีประโยชน์ในการสร้างการเจริญเติบโต และซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ มีธาตุเหล็ก และธาตุไอโอดีนที่ช่วยป้องกันโรคโลหิตจาง สารลูทีน และซีแซนทีน ที่ช่วยป้องกันการเสื่อมสภาพของจอรับภาพที่ตา และธาตุฟอสฟอรัส ช่วยให้กระดูกและฟันแข็งแรง เป็นต้นครับ มีประโยชน์มากมายเลยจริงๆ และอีกเหตุผลที่ไข่ไก่เป็นที่นิยมบริโภคกัน ก็คือ มีราคาถูก และหาซื้อได้ง่ายตามตลาดทั่วไป ใครอยากมีร่างกายแข็งแรงก็ลองหันมาบริโภคไข่ไก่กัน

ด้วยความหวังใจจากเทศบาลตำบลหนองไผ่แก้ว

